

**Výkladové stanovisko č. 8 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové
civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 7. 6. 2013
- k výdělečné činnosti spolku**

Dotčené ustanovení:

- § 217 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* („NOZ“).

Stanovisko:

Spolek může v rámci své hlavní činnosti vyvíjet i příležitostnou výdělečnou činnost. Takovou činnost přitom nelze zaměňovat s vedlejší hospodářskou činností dle § 217 odst. 2. NOZ.

Odůvodnění:

Hlavní činnost

Hlavní činnost spolku (§ 217 NOZ) sleduje uplatňování společného zájmu, ať soukromého nebo veřejného, k němuž byl spolek založen. Hlavní činností může být například hraní divadelních představení (včetně nastudování divadelních her) nebo hraní sportovních utkání (včetně tréninku), či péče o volný čas dětí a mládeže (vč. pořádání táborů a dalších aktivit), jakož i výměna a sdílení odborných poznatků, ochrana zájmů části veřejnosti, například spotřebitelů, apod.

V rámci hlavní činnosti může spolek vyvíjet i výdělečnou činnost, nicméně pouze nejedná-li se o „podnikání nebo jinou výdělečnou činnost“, kterou lze ve smyslu § 217 odst. 2 vyvíjet pouze v rámci vedlejší činnosti. Jinými slovy, výdělečná činnost může být součástí hlavní činnosti spolku pouze za předpokladu, že jsou kumulativně splněny dvě základní podmínky:

- tato výdělečná činnost je prostředkem dosahování statutárního účelu spolku, ke kterému byl založen
- tato výdělečná činnost nedosahuje takové úrovně, aby ji bylo možné považovat za činnost „srovnatelnou s podnikáním“, tedy za soustavnou činnost provozovanou za účelem dosažení zisku.

Proto lze v rámci hlavní činnosti příležitostně (nikoli soustavně) pořádat představení amatérského divadla, kroužku lidových tanců, letní tábor, hasičský nebo myslivecký bál apod. a vybírat vstupné i tehdy, jestliže výtěžek překročí náklady. V podstatě se jedná o nahodilé vybočení do výdělečné činnosti. Příkladem může být příležitostné pořádání letního tábora (například jednou ročně), které může být součástí hlavní činnosti i tehdy, je-li náhodně dosažen výdělek, a to oproti například trvalému (soustavnému celoročnímu nebo alespoň sezónnímu) provozování turistické ubytovny za účelem zisku, které by již bylo součástí vedlejší hospodářské činnosti.

Z postavení spolku v občanském zákoníku a z legálního rozřídění jeho hlavní a vedlejší činnosti vyplývá, že účelem hlavní (spolkové) činnosti není dosahování zisku, resp. výdělku.

Spolek z hlediska své povahy vyplývající z občanského zákoníku primárně není výdělkovým společenstvem. Pokud zisk z hlavní činnosti spolku přesto vzejde, nemá se pojmově jednat o soustavnou tvorbu, která by – právě díky soustavnosti a výdělečnosti dohromady – mohla mít znaky podnikání či jiné výdělečné činnosti (tedy činnosti vedlejší). Pokud bude dosaženo příjmu pouze pod nebo do výše nákladů, nejedná se o výdělečnou činnost, neboť výděleku není dosaženo.

Jiná aplikace § 217 NOZ by byla v rozporu se smyslem a účelem zákona (§ 2 odst. 1 NOZ) i jasným úmyslem zákonodárce (§ 2 odst. 2 NOZ) neomezovat dobrovolné aktivity člověka a jeho angažovanost ve veřejné sféře. Obdobný přístup lze nalézt např. v sousedním Německu.

Vedlejší činnost

Jak již bylo uvedeno, od hlavní činnosti, kterou spolek dosahuje svého hlavního účelu, je třeba rozlišovat činnost vedlejší. Ta může v souladu s § 217 odst. 2 NOZ spočívat i v hospodářské činnosti, tedy v:

- podnikání, například živnostenském podnikání, kdy spolek má ve vztahu k této činnosti soukromoprávní postavení (status) podnikatele (§ 420 odst. 1 NOZ) a kdy je spolek podroben stejnému podnikatelskému režimu včetně režimu veřejnoprávního jako kterýkoliv jiný podnikatel, nebo v
- jiné výdělečné činnosti nežli podnikání, jíž se rozumí kupříkladu pronájem spolkových místností apod., pakliže s ním nejsou spojeny jiné než základní služby a kdy se nejedná o živnostenské podnikání, např. pronájem nemovitostí, apod.

Předpokladem vedlejší hospodářské činnosti spolku je to, že účel vedlejší činnosti spočívá v podpoře činnosti hlavní nebo v hospodárném využití spolkového majetku.

Pokud bude spolek podnikat, je vždy nutno mít na paměti, že musí splnit veškeré požadavky, které jsou kladeny na podnikatele (viz § 420 a násl. NOZ, vč. zvláštního režimu vůči spotřebitelům - § 421 NOZ, sídla podnikatele - § 429, zákazu konkurence - § 432 NOZ, zastoupení - § 431 NOZ).

Toto stanovisko bylo podrobena odborné diskuzi a následně k němu dne 7. 6. 2013 vyjádřili souhlas členové Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy.

Členové jmenování do Expertní skupiny jsou odborníky z řad akademické obce, členové Legislativní rady vlády, zástupci soudů a další právní autority. Činnost členů Expertní skupiny spočívá v konzultaci k doprovodné legislativě nového soukromého práva a také ve zpracování odborných stanovisek k některým interpretačním problémům.

**OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST**

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Komise pro aplikaci nové civilní legislativy vznikla v rámci projektu Nové soukromé právo (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/80.00003) financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.